

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 40.

Joi, 5 Decembrie 1935

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) ECONOMIE ȘI FINANȚE :		b) MINORITARE :	
Presa germană	250	Presa maghiară	250
„ engleză	250	c) DIVERSE :	
„ maghiară	250	Presa evreiască din străinătate	250
„ austriacă	250		

II. CONFLICTUL ITALO-ABISINIAN ȘI SANȚIUNILE

	Pag.
Presa franceză	251
„ engleză	252
„ italiană	253
„ germană	253

III. SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA

Presa franceză	254
„ engleză	255
„ germană	255
„ evreiască din străinătate	255

IV. DUPĂ RESTAURAREA MONARHIEI ÎN GRECIA

	Pag.
Presa franceză	256
„ engleză	257
„ elvețiană	258
„ bulgară	258
„ greacă	258
„ germană	259

V. PACTUL FRANCO-SOVIETIC

Presa franceză	259
--------------------------	-----

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presa germană.

MÜNCHNER NEUBESTE NACHRICHTEN și BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 1 Decembrie publică un articol, intitulat: „România și sancțiunile“, în care, spune că România a tras toate consecințele hotărârii dela Geneva pentru aplicarea sancțiunilor împotriva Italiei, executând cu lealitate toate dispozițiile Consiliului Ligii.

„In cercurile politice hotărâtoare și în cele economice, opiniile sunt împărțite — adaugă ziarul — deoarece executarea sancțiunilor lovește greu interesele de export ale României, Italia fiind o foarte importantă cumpărătoare statornică a petrolului și cerealelor românești.

„Dar, România dispune încă de peste 100.000 de vagoane de porumb pentru export din recolta bună recentă, și, de asemenea, de o cantitate imensă de petrol și produse petrolifere, pe care guvernul voia și voiește să le valorifice și Italia ar fi fost, în împrejurările de acum, un strălucit client. Dar la aceasta se mai adaugă și faptul că în contul de clearing, România dispune, în favoarea ei, de circa 700 de milioane lei, rezultați din negoțul cu Italia și această însemnată sumă trebuie considerată blocată, spre paguba României, după încetarea operațiilor de clearing, din cauza aplicării sancțiunilor.

„Italienii au încercat să găsească o ieșire prin negociațiuni directe cu Bucureștii, dar n'au izbutit, fiindcă cercurile guvernamentale române n'au ajuns la stabilirea unui regim definitiv al comerțului exterior.

„România, — încheie ziarul — se ostenește să găsească pe piețele Londrei și Parisului compensațiile necesare pentru pagubele exportului pricinuit de sancțiuni economiei românești“.

Presa engleză.

Ziarele engleze acordă o deosebită importanță memoriului petroliștilor români, privitor la exportul petrolului în Italia, scoțând în evidență faptul că marile societăți de petrol din România sunt în realitate britanice.

FINANCIAL TIMES din 25 Noembrie spune că începe a se lămuri faptul că dacă d. Roosevelt, președintele Statelor-Unite, nu va da garanții precise privitor la exportul petrolului american în Italia, petroliștii români nu vor putea accepta situația impusă prin sancțiuni.

MANCHESTER GUARDIAN din 25 Noembrie publică o corespondență din București, în care relevă memoriul adresat guvernatorului Băncii Naționale de către companiile petrolifere, în legătură cu sancțiunile contra Italiei, prin care ele se plâng că în vreme ce companiile petrolifere americane continuă a primi în preț lire italiene, companiile române sunt obligate a primi numai plăți în aur.

„Faptul că delegația care a prezentat memoriul, include reprezentanți ai companiilor britanice din România, este considerat ea important și cauzează îngrijorări“, scrie corespondentul.

DAILY HERALD din 25 Noembrie spune între altele, că sunt temeri că România ar putea face dificultăți în ce privește aplicarea sancțiunilor la petrol, afară numai dacă ea ar primi asigurări categorice asupra hotărârii președintelui Roosevelt, de a pune un embargo pe exportul petrolului din Statele-Unite în Italia.

DAILY TELEGRAPH din 26 Noembrie este informat dela Geneva, că:

„Două din țările cele mai producătoare de petrol din Europa, Rusia și România, au consimțit — scrie ziarul — să oprească aprovizionarea cu petrol și cărbune a Italiei, cu condiție ca și ceilalți membri ai Ligii să facă același lucru“.

„Sovietele au stipulat ca Statele care nu sunt membre în Ligă și care exportă astfel de produse să anunțe că și ele sunt de asemenea gata să aplice aceleași măsuri“.

Presa maghiară.

In numărul din 26 Noembrie PESTER LLOYD, sub titlul: „Banca Națională Română reduce prețul de cumpărare al pengö-ului?“, publică o corespondență din București, semnată de J. F. Köver. După ce arată pagubele pe care le-ar produce o astfel de măsură luată de Banca Națională a României, scrie în continuare:

„Să sperăm că Banca Națională Română va renunța la planurile ei, cu atât mai mult, din cauză că o convenție cu Banca națională maghiară interzice o schimbare unilaterală a cursului pengö-ului“.

In numărul din 27 Noembrie PESTER LLOYD scrie într'o corespondență din București, cu privire la noul sistem al devizelor în România: „S'a ajuns la un compromis, care, după cât pare, nu va da rezultate bune și deci nu poate fi privit drept soluțiune durabilă.

Intr'o direcție, situația va fi și mai rea, decât în urma tuturor reglementărilor anterioare: până acum a suferit numai economia română, în viitor efectele acestor reglementări vor fi resimțite și de alte State“.

Presa austriacă.

In numărul din 27 Noembrie NEUE FREIE PRESSE este informată de corespondentul său din București, că noua ordonanță a României, dată cu privire la devize, este un pas în direcția restabilirii treptată a formării cursului liber al devizelor.

MINORITARE

Presa maghiară.

Ziarul 8 ORAI UJSAG se ocupă, în numărul cu data 30 Noembrie, de concedierea funcționarilor maghiari dela primăria Timișoara și printre altele scrie:

„Față de persecuția aceasta sadică, nu este remediu, nu există Geneva, nu există colaborare europeană. Și dacă conștiința Europei tolerează, ca miile și zecile de mii de familii maghiare să fie aruncate cu cea mai mare sălbătăcie pradă celor mai grozave lipsuri, nu poate însemna ca noi înșine să ne resemnăm față de persecutarea și maltratarea fraților noștri“.

DIVERSE

Presa evreiască din străinătate.

Sub titlul „Reînoirea evului mediu în România“ ziarul evreesc din Paris HAINT, cu data de 26 Noembrie, susține că „antisemiții din România s'au unit cu toții pentru nimicirea evreilor“.

„Emanciparea evreilor din România s'a înfăptuit după războiul mondial, dar puterile întunecate duc un războiu formal cu partidele de guvernământ și se pregătește zi cu zi terenul pentru ideile antisemite care vin din Germania“.

Trecând la retragerea autorizației pentru activitatea Soc. „Ica“, în sprijinul coloniștilor evrei din Basarabia, ziarul arată că „antisemiții nu cer dezlegarea problemei evreiești, ci numai distrugerea completă a elementului evreesc“, și deaceia „se ridică împotriva ajutorului proiectat de cercurile evreiești din străinătate“.

JEWISH BULLETIN din 27 Noembrie se plânge de campania pe care o duce „presa antisemită“ contra intereselor financiare ale evreilor din România. După ce amintește că din cauza acestei campanii, guvernul a retras autorizația ce fusese acordată societății „Jewish Colonisation“ spune că acum și consiliul suprem bancar se lasă influențat, neeliberând autorizațiile necesare băncilor populare evreiești pentru a funcționa, deși, susține ziarul, au făcut dovadă că îndeplinesc toate cerințele legii bancare românești.

Cotidianul evreo-american DER TAG, din New-York, cu data de 16 Noembrie, publică un interview cu conducătorul socialiștilor evrei din România, d. Ch. Ghilim-

nosky, despre libertățile publice și lupta împotriva fascismului în România.

„Mișcarea fascistă are în România rădăcini adânci mai cu seamă în tineretul studios — la fel ca și în țările învecinate —, cu tendință de extindere în rândurile armatei.

„Libertățile publice sunt grav amenințate de o răsturnare iminentă a ordinii existente. Privirile politicianilor sunt îndreptate spre țările mari europene pentru a decide orientarea politică a acestei țări. România ca și Polonia nu va aștepta mult pentru a trece cu tot bagajul la fascism.

„Astăzi, când politica oficială a României este anti-hitleristă, o delegație puternică românească, în frunte cu d. Cuza, a participat la congresul din Nürnberg. Situația este destul de serioasă. Sunt perspective destul de triste pentru tot ce este progresiv și radical.

„În România antisemitismul este în creștere. În rândurile democrației rar veți găsi conducători care să ia apărarea evreilor.

„Situația evreilor pe aceste meleaguri este nesfârșit de tragică. Pozițiile lor economice sunt dărâmate în mod sistematic, iar muncitorii evrei sunt alungați dela muncă.

„Birurile sunt încasate cu o cruzime înspăimântătoare. Cu un cuvânt o populație întreagă se află pe pragul catastrofei“.

CONFLICTUL ITALO-ABISINIAN ȘI SANCTIUNILE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Presa franceză.

Sub titlul: „Italia și Societatea Națiunilor“, LE TEMPS din 1 Decembrie scrie că în actuala situație s'ar putea examina posibilitățile unei reglementări directe a conflictului italo-abisinian în cadrul Societății Națiunilor.

„Diplomația franceză în special, scrie ziarul parizian, nu renunță de loc la acțiunea sa de conciliere. Nu trebuie totuși să ne înșelăm: în actualul conflict, Franța nu este și n'ar putea fi, în sensul propriu al cuvântului, o mediatoare. Membră fidelă a Societății Națiunilor, ea nu se gândește să se facă arbitru imparțială între aceasta din urmă și o națiune declarată după toate regulile că a rupt pactul.

„În plus, tocmai fiindcă este în mod ineluctabil atașată Societății Națiunilor, Franța consideră că nimic nu trebuie să fie neglijat pentru a ușura Ligii dela Geneva îndeplinirea misiunii sale, care este esențialmente o misiune de pace“.

Ocupându-se de relațiunile Italiei cu Societatea Națiunilor, în legătură cu chestiunea interzicerii exportului de petrol, L'INTRANSIGEANT din 1 Decembrie scrie:

„Cercurile diplomatice din Geneva sunt foarte preocupate de eventualele reacțiuni ale Italiei față cu posibilitatea largirii sancțiunilor economice.

„În general se admite părerea că guvernul din Roma va supune unei noi examinări problema raporturilor sale cu Societatea Națiunilor. Deoarece, în ciuda tuturor desmintirilor, Italia continuă să aibă o politică de abținere față de Societatea Națiunilor, este de temut că interzi-

cerea exportului de petrol în Italia ar putea determina guvernul italian să rupă definitiv cu Societatea Națiunilor.

„În cercurile italiene din Geneva se afirmă că eventualitatea unei retrageri a Italiei din Societatea Națiunilor ar putea fi examinată foarte curând“.

ECHO DE PARIS din 2 Decembrie, sub semnătura d-lui Pertinax, scrie în legătură cu problema interzicerii exportului de petrol:

„Guvernul englez își va fixa în cursul zilei de azi atitudinea în chestiunea interzicerii exportului produselor petrolifere.

„Pentru guvernul britanic nu mai este vorba numai de a asigura succesul principiului securității colective, ci și de a salvagarda bunele relații cu Statele-Unite. Guvernul din Londra a urmărit totdeauna ca un ideal să ajungă a face ca Statele-Unite să participe la sistemul acțiunii colective. Aceasta ar scuti Anglia de necesitatea de a lua dinainte angajamente pe continent, politică pe care nu a urmat-o niciodată cu plăcere.

„Politica președintelui Roosevelt și eforturile depuse de el pentru aplicarea legii asupra neutralității, sunt considerate ca un început al unei strânse colaborări anglo-americane.

„Pentru a preveni desfășurarea evenimentelor, d. Laval s'a adresat din nou d-lui Mussolini, cerându-i sămbătă cu insistență să facă propuneri de pace, care ar putea justifica amânarea ședinței din 12 Decembrie a comitetului de 18.

„Nu am auzit ca d. Mussolini să fi dat ascultare acestui sfat“.

Ziarele franceze din 3 Decembrie subliniază însemnătatea hotărîrii cabinetului britanic în favoarea interzicerii exportului de petrol.

PETIT PARISIEN scrie:

„Puținele zile, care au mai rămas până la 12 Decembrie, vor trebui să fie folosite în modul cel mai activ pentru a grăbi negocierile începute și a stabili, dacă va fi posibil, bazele unui compromis pașnic, evitându-se astfel grava tensiune internațională care ar rezulta, fără îndoială, în urma interdicției petrolului, de vreme ce Italia ar considera această sancțiune ca un act neamic.

„Faptul că Sir Samuel Hoare a luat totuși hotărîrea de a examina chestiunea italo-abisiniană, direct cu d. Laval, este semnificativ“.

LE JOURNAL, care nu crede că Italia va face propuneri, scrie:

„Mișcarea de retragere a Canadei nu are decât un efect relativ, deoarece chestiunea petrolului a și fost pusă. Totuși atitudinea Canadei va putea să ușureze înapoierea la cumințenie. Statele-Unite au precizat că urmărește să mențină furniturile de petrol în limitele dinainte de războiu. Pe de altă parte Sovietele au declarat că vor adapta atitudinea lor aceleia a celorlalte state producătoare de petrol. Interdicția petrolului nu este deci, poate, atât de apropiată cum o credeau partizanii fanatici ai mijloacelor de constrângere“.

LE MATIN scrie:

„Comitetul de 18 riscă să deslănțue războiul mondial. Singur consiliul Societății Națiunilor trebuie să hotărască, de acord cu guvernele care singure reprezintă popoarele. Singur consiliul trebuie să se pronunțe, după ce va fi luat avizul statelor care nu fac parte din Societatea Națiunilor și în primul rând părerea clară și explicită a Statelor-Unite“.

Ziarul L'OEUVRE constată:

„Guvernele din Paris și Londra par de astădată complet de acord asupra oportunității de a începe negocieri de pace înainte ca interdicția petrolului să intre în vigoare. Dificultatea constă în a găsi un compromis onorabil pentru cele trei părți în prezență. Intr'adevăr, din August, adică dela conferința tripartită din Paris, Abisinia a pierdut o parte din respectul și considerația ei față de Societatea Națiunilor, care nu a putut împiedeca războiul și nici aduce Abisiniei ajutorul care i-ar fi dat puțința să reziste agresorului.

„Pe de altă parte d. de Chamberlain a comunicat la Quai d'Orsay, că d. Mussolini nu a manifestat în niciun fel dorința de a se ajunge la o înțelegere pe baza vreunuia din proiectele care i-ar putea fi supuse“.

Presa engleză.

Ziarele engleze din 28 Noembrie își are îndreptată toată atenția asupra anunțatelor mișcări de trupe din Italia. Domnește însă nedumerire în privința însemnătății și scopului acestor manevre.

Părerea generală este totuși că anunțarea acestor mișcări de trupe ar constitui o amenințare pentru cazul când Societatea Națiunilor va hotărî să împiedece intrarea petrolului în Italia.

DAILY TELEGRAPH publică o telegramă a corespondentului său din Roma, care afirmă că măsurile militare au mai ales scopul să facă o impresie adâncă asupra opiniei internaționale.

NEWS CHRONICLE spune că svonurile despre deplasări de trupe în Italia dovedesc cât de îngrijorați sunt italienii de embargoul proiectat asupra petrolului.

Ziarul crede că Marea Britanie trebuie în împrejurările actuale nu numai să insiste ca Liga să ia o hotărîre imediată, dar trebuie să dea chiar exemplul impunând fără întârziere embargoul asupra petrolului.

DAILY TELEGRAPH din 29 Noembrie este informat din Paris că scopul vizitei pe care Sir George Clerk, ambasadorul Mării Britanii, a făcut-o miercuri d-lui Laval, în urma instrucțiilor primite din Londra, a fost să roage pe d. Laval să comunice la Roma că în cazul când Italia ar încerca un atac împotriva forțelor britanice, va găsi împotriva ei Anglia și Franța perfect solidare.

În Anglia se crede că guvernul italian privește greșit situația și că acest fapt poate fi o primejdie pentru pace. Atitudinea Romei se vede din indicația dată reprezentanților diplomației italieni în străinătate, după care Italia ar considera ca un act de dușmănie interdicția pentru ea de a-și procura petrol.

DAILY TELEGRAPH declară că d. Laval a înștiințat pe ambasadorul britanic că va face demersul dorit la Roma.

DAILY EXPRESS și **NEWS CHRONICLE** din 29 Noembrie consideră întrevoderea pe care d. Laval a acordat-o ambasadorului italian din Paris de mare importanță, deoarece d. Laval ar fi răspuns reprezentantului Italiei, cum că Franța va susține Anglia dacă Italia va lua măsuri războinice contra ei. *Ziarele constată că observatorii politici din Roma sunt de părere că d. Mussolini preferă, în loc de a fi sufocat prin aplicarea sancțiunilor la petrol, să reziste cu forța.*

NEWS CHRONICLE adaugă: „Guvernul englez, deși nu poate crede că Italia se pregătește de războiu contra Mării Britanii și a celor 50 de națiuni care au aderat la sancțiuni, a informat totuși pe d. Laval că Anglia e gata să întâmpine orice acțiune ostilă a d-lui Mussolini, eu toată greutatea imperiului britanic“.

DAILY HERALD din 30 Noembrie este informat că atitudinea fermă a d-lui Mussolini, față de aplicarea sancțiunilor, începe să șovăiască în urma răspunsului dat de d. Laval. „Ambasadorul Italiei a anunțat că aplicarea sancțiunilor în ce privește petrolul nu va fi socotită de Italia ca un act de ostilitate“, adaugă ziarul, care deduce de aci că va avea loc și o acțiune diplomatică favorabilă terminării războiului, mai ales în urma întrebării pusă de d. Laval, d-lui Mussolini, privitoare la condițiile în care războiul ar putea lua sfârșit.

DAILY TELEGRAPH, cu aceeași dată, constată: „Conversațiile dintre d. Laval și contele Cerutti, ambasadorul Italiei la Paris, au avut ca efect imediat publicarea unei desmințiri de către ministerul italian al Presei, care a declarat că nu este adevărat că Italia va considera aplicarea embargo-ului asupra petrolului ca un act de ostilitate, ci numai ca un act de neprietenie.

„Această schimbare de atitudine a Italiei ar putea fi datorită faptului că d. Laval, conformându-se dorinței lui Sir George Clerk, ambasadorul Mării Britanii la Paris, a reușit în cele din urmă să convingă pe d. Mussolini că Franța va fi strâns unită cu Marea Britanie în cazul unui atac din partea Italiei“.

În THE OBSERVER din 1 Decembrie, d. Garwin semnaleză într'un articol de fond pericolul pe care aplicarea embargo-ului asupra exportării petrolului pentru

Italia îl prezintă pentru pacea mondială. Cu această ocazie d-sa pune în evidență și apreciază eforturile făcute de d. Laval pentru a salva pacea și Liga.

D. Garwin crede că Liga, sub forma ei actuală și-a pierdut ascendența pe care unii își închipuiau că o avea. „Viitorul ei depinde. — scrie d-sa, — de acțiunea colaterală într'un sens sau într'altul a Statelor-Unite.

„Politica anti-italiană a guvernului britanic a avut ca rezultat supremația Japoniei în Asia și a Germaniei în Europa.

„Ironia sublimă este că China, un membru al Ligii, apelează azi în zadar în baza Covenantului, invocând principiul sacru al obligației mutuale, care este invocat de Ligă în contra Italiei“.

D. Garwin este convins că fără Italia „nicio putere în lume nu poate apăra independența efectivă a Austriei, nici salva Cehoslovacia și nici stăvili alte mișcări mai largi în basinul dunărean.

„Situația în Egipt este de asemenea alarmantă, deoarece partidul Wafd are intenția să apeleze la Ligă împotriva Mării Britanii“.

„Da Garwin reamintește că niciodată nu s'a văzut în istorie ca o putere dispunând de o armată considerabilă să cedeze cu dezonoare în fața asediatorilor ei. „Dimpotrivă, totul indică în Italia că poporul este hotărât până la ultimul om a rezista, chiar cu armele în contra pericolului de înăbușire care-l amenință“, adaugă d-sa, exprimându-și convingerea în necesitatea unei păci onorabile pentru Italia, fără a se ține seamă dacă ea ar fi sau nu pe placul Negusului.

In același ziar se observă că deși au avut loc convorbiri la Paris între d. Laval și d. Cerruti, ambasadorul Italiei la Paris, totuși până în prezent nu există indicii de bunăvoință din partea d-lui Mussolini, de a discuta cu reprezentanții puterilor sancționiste.

„Este de reamarcat — adaugă ziarul — că nici în cercurile italiene, nici în cercurile franceze sau engleze, nu se prea menționează despre Abisinia.

„In sens diplomatic, Abisinia a trecut pe planul al doilea. Chestiunea în joc, azi, este prestigiul Italiei și al puterilor sancționiste.

„In cercurile italiene se insistă, spunându-se că în caz când, în ziua de 12 Decembrie, Italia va fi lipsită de un material atât de indispensabil ca petrolul, ea nu va aștepta cu calm până când această măsură va fi pusă în aplicare, ci va lua orice altă hotărâre, mai degrabă decât de a ceda asediatorilor.

„Teama mare în Italia nu este un conflict anglo-italian, ci o conflagrație în depozitul de explozibil al Europei.

„Se pune întrebarea, dacă în cazul unei agresiuni germane, fie în Memel sau în Austria, Marea Britanie va fi sau nu aliată cu Germania în contra Italiei? Și care va fi atitudinea Franței?“.

MANCHESTER GUARDIAN din 2 Decembrie, referindu-se la condițiunile în care Italia ar fi dispusă să înceapă negocieri pentru a se pune capăt conflictului cu Abisinia, scrie:

„Italia ar cere anexarea unei largi fâșii de teritoriu în lungul frontierei actuale a Eritreei și în Ogaden. Italianii insistă, în special, asupra acestui din urmă punct, arătând că dacă nu ar obține satisfacție, faptul ar fi o adevărată înfrângere diplomatică pentru ei.

„Italianii revendică de asemeni și regiunile Baldboren și Cafta. Aceasta din urmă este situată la granița Sudanului, iar polițica britanică n'ar admite, în niciun caz, ca Abisinia să o cedeze Italiei“.

DAILY TELEGRAPH din 3 Decembrie scrie că guvernul britanic va face, în cursul săptămânii viitoare, o propunere oficială la Geneva, ca sancțiunile împotriva Italiei să fie înăsprite, hotărându-se interdicția exportului de petrol pentru Italia.

Ziarul adaugă că principalele personalități ale guvernului au sprijinit propunerea de a se interzice exportul petrolului, deși unii miniștri ar fi exprimat îndoiele.

Presa italiană.

Ziarul POPOLO D'ITALIA din 27 Noembrie publică un articol intitulat „Implacabilă și minunată rezistență“, în care scrie:

„Niciodată poporul italian nu a arătat lumii un spectacol de unitate și de tărie de piatră ca acum. Italia a fost mii de ani leagănul dreptății și o injustiție ca aceea pe care a făcut-o Liga Națiunilor, o lovește în adâncul sentimentelor ei. Contra acestei nedreptăți, toată Italia este în picioare, decisă să reziste cu orice preț. Nimeni să nu-și închipue că va frânge dreptul și onoarea Italiei“.

TEVERE din 28 Noembrie scrie că toate Statele care au aplicat sancțiunile, au răspuns notei italiene cu un ton, în care se poate vedea încurcătura în care se găsesc. Aceste State încheie răspunsul lor cu expresii de prietenie la adresa Italiei.

IL POPOLO D'ITALIA din 29 Noembrie după ce scrie că plebiscitul aurului în Italia este foarte elocvent, adaugă:

„Prin aplicarea sancțiunilor s'a crezut să se provoace o ruptură între Stat și națiune, între regim și popor. In loc de aceasta sancțiunile au cimentat unitatea italienilor“.

GIORNALE D'ITALIA din 2 Decembrie anunță că în urma aplicării sancțiunilor, numeroase fabrici au trebuit să-și încetinească ritmul producției. Ziarul adaugă:

„In scopul de a se putea păstra în activitate personalul uzinelor, delegații corporațiilor de lucrători și patroni vor începe negocieri, al căror scop principal va fi aplicarea săptămânii de 40 ore. Vor fi reduse excepțiile la această regulă, rămânând ca numai industria de războiu să beneficieze de un alt regim. Licențierea lucrătorilor trebuie redusă la minimum“.

„Ziarul face un apel la lucrătorii care în ultimul timp au venit la orașe, spre a găsi de lucru, să se înapoieze la țară, unde vor avea totdeauna ce să mănânce, pe câtă vreme puțința de a-și câștiga pâinea va deveni din ce în ce mai nesigură în industrie.

Presa germană.

Ziarele germane se ocupă pe larg de conflictul italo-abisinian, subliniind hotărârea guvernului italian de a aduce chestiunea coloniilor în fața Ligii Națiunilor, dacă lupta din Abisinia ar fi zădărnicită prin efectul sancțiunilor.

Presa germană relevă de asemeni gestul bisericii catolice din Italia, care și-a jertfit aurul odoarelor ei nevoilor patriei pentru cauza războiului din Abisinia.

BERLINER TAGEBLATT din 1 Decembrie, își exprimă temerea că Italia, disperată de presiunea Angliei, căreia i s'a alăturat acum vădit Franța constrânsă de Anglia, în aplicarea sancțiunilor și prohibirea petrolului — va ataca Egiptul. Și atunci situația se complică îngrijitor și pacea Europei va fi serios și grav amenințată.

DEUTSCHE ALGEMEINE ZEITUNG, cu aceeași dată, într'un articol despre situația Italiei în conflictul italo-abisinian, demonstrează că sancțiunile, cu prohibirea petrolului îngrijorează adânc pe italieni, fiindcă cele 300 de avioane italiene de pe frontul african consumă cam 75.000 de litri de benzină pe oră, iar trupele motorizate au nevoie de asemenea de cantități enorme de benzină.

„Italia caută să-și asigure rezerva formidabilă de produse petrolifere înainte de prohibirea totală a petrolului“, adaugă ziarul.

FRANKFURTER ZEITUNG anunță din Geneva, sub titlul: „Rusia Sovietică și România pentru prohibirea exportului de petrol“, că guvernele sovietic și român au comunicat Secretariatului Ligii Națiunilor aderarea lor la sporirea listei de prohibițiuni, fapt de o deosebită importanță, întru cât, cele două țări: Rusia și România au un rol covârșitor în exportul de petrol.

„Cele două guverne s'au declarat gata, continuă ziarul, să oprească exportul în Italia pe tot timpul hotărât de comitetul muncii al conferinței sancțiunilor, dacă și toate celelalte țări producătoare de petrol, și anume și cele care nu aparțin Ligii Națiunilor, iau aceleași măsuri în același interval“.

SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA

Presa franceză.

Ziarele din 28 Noembrie se ocupă de deschiderea sesiunii parlamentare, subliniind importanța discuțiilor din Cameră.

In general, presa socotește că d. Laval va reuși să treacă cu bine greutățile desbaterii asupra politicii financiare.

„Desbaterea de azi, declară PETIT PARISIEN, va fi limitată la chestiunile financiare și guvernul va obține desigur un vot de încredere, cu o majoritate substanțială. Desbaterea asupra ligilor va veni în fața Camerei în ședința de marțea viitoare“.

„Primul vot de încredere s'ar da încă astăzi seară, când d. Laval va pune chestiunea priorității propunerilor guvernului“, crede LE MATIN, care ca și PETIT JOURNAL prevede o majoritate slabă pentru guvern.

Ziarele de extrema stângă, în titluri de pagini întregi, protestează împotriva „amenințării ligilor“ și „santajului speculatorilor francului“.

LE POPULAIRE invită organizațiile socialiste și antifasciste să fie atente, dată fiind primejdia unei lovituri din partea „Crucilor de foc“, în cazul căderii guvernului Laval.

Din comentariile ziarelor, situația guvernului apare ca fiind întărită și în afară de pericol pentru moment.

A doua zi după votul de încredere, obținut de d. Laval în Cameră, ziarele din 29 Noembrie își concentrează întreaga atenție asupra desbaterilor ce vor urma în chestiunea ligilor.

„A fost o simplă ridicare de cortină, scrie PETIT JOURNAL. „Azi se va juca primul act care, ca și cele ce vor urma, vor putea avea un caracter mai puțin inofensiv decât ieri“.

LE MATIN declară: „D. Laval a repurtat un foarte frumos succes. Este foarte puțin probabil ca adversarii săi să-l pună azi în primejdie“.

LE PETIT PARISIEN constată: „Ziua de ieri a fost foarte favorabilă pentru francul francez, căci spectrul devalorizării a fost îndepărtat, ordinea publică nu a fost turburată și rațiunea a învins. Ea va trebui să triumfe și azi“.

LE JOURNAL crede că „atacul va porni din nou azi, dar, cu toate defecțiunile, se pare că d. Laval nu va pierde mult din majoritatea sa“.

ECHO DE PARIS scrie: „Votul obținut într'o chestiune de procedură nu deschide calea în fața d-lui Laval. În confuzia produsă de pasiuni, pronosticurile sunt dificile“.

L'OEUVRE subliniază: „Votul a fost obținut într'o chestiune de procedură și că urmează desbaterea asupra fondului și a ligilor. Dreapta să nu se buceure prea de vreme în fața anumitor dificultăți ale colaborării parlamentare“.

Ziarul radical-socialist LA REPUBLIQUE scrie: „Mulți dintre acei care au votat pentru guvern nu vor mai vota astfel asupra fondului desbaterii financiare“.

D. Leon Blum scrie în LE POPULAIRE: „Dacă d. Laval va trece astăzi peste al doilea obstacol, cum a trecut ieri peste cel dintâi, va mai rămâne să treacă marți obstacolul cel mai mare care va fi și o încercare hotărâtoare. Hotărâtoare pentru majoritatea republicană mai mult încă decât pentru d. Laval“.

D. Blum adresează un apel pe față, în favoarea colaborării cu radical-socialiștii.

Aproape toate ziarele din 30 Noembrie își exprimă părerea că voturile obținute joi și vineri de guvernul Laval constituie o întărire a acestuia, în vederea desbaterilor care se vor desfășura marțea viitoare, cu privire la disolvarea ligilor.

„Noua bătălie a francului, scrie PETIT PARISIEN, a fost definitiv câștigată. Guvernul are acum calea liberă pentru a-și continua opera. Problema pur politică se va desbate marți, dar sunt toate șansele ca situația să fie dominată de guvern“.

LE JOURNAL scrie: „Cele 324 voturi sunt aceleași care au acordat în Iunie puteri excepționale guvernului Laval. Victoria guvernului a consolidat situația francului“, încheie ziarul.

LE MATIN scrie: „Guvernul a obținut, în mod strălucit, o nouă victorie. Cei mai neînduplecați conspiratori recunosc acum că desbaterea de marțea viitoare nu le mai promite nicio speranță“.

Ziarul ECHO DE PARIS scrie: „Camera ar comite o adevărată sinucidere dacă ar risca să răstoarne guvernul trei zile după ce i-a acordat o însemnată majoritate“.

L'OEUVRE constată: „Majoritatea a scăzut la 77 voturi. Ea este totuși însemnată și a întrecut dorințele celor mai optimiști“.

LA REPUBLIQUE scrie: „D. Laval poate împărtăși toate speranțele, dar să nu uite că radicalii înțeleg să rămână credincioși jurământului făcut la 14 Iulie și concentrării populare a muncii, păcii și libertății“.

LE POPULAIRE scrie: „D. Laval a câștigat o a doua bătălie și succesul acesta va influența aspectul pe care-l va lua dezbaterea de marți“.

In numărul din 2 Decembrie, PARIS SOIR, publică următoarele în legătură cu discuția problemei legilor:

„In principiu, dezbaterea privitoare la legile fasciste va începe mâine în Cameră, urmând să fie reluată în ședința de joi dimineața.

„In culoarele Camerei a circulat șovnul că deputații care au făcut cereri de interpelări în această chestiune, ar avea de gând să ceară Camerei să amâne discuția bugetului pentru ea în ședința de marți după amiază, și de joi dimineața, să se continue dezbaterea în problema legilor.

„Guvernul n'a luat încă o hotărâre în această privință. Este posibil ca d. Laval să nu pună chestiunea de încredere asupra acestui amănunt de procedură, rezervându-și dreptul de a răspunde interpelatorilor și de a da lupta parlamentară cu prilejul votării ordinii de zi pentru închiderea dezbaterii“.

Presa engleză

TIMES din 29 Noembrie spune că d. Laval a obținut un nou vot de încredere de la Camera franceză, în ce privește chestiunea decretelor financiare ale guvernului. Ziarul este de părere că explicațiile date de d. Laval, în Cameră, precum și discursul d-lui Régner, ministrul de finanțe, a întărit rândurile acelor care se opuneau devalorizării francului.

DAILY TELEGRAPH din 30 Noembrie, referindu-se la situația politică a d-lui Laval, crede că evenimentele din săptămâna aceasta vor fi decisive, de oarece atunci se va pune chestiunea dacă politica actuală de deflațiune, prin economii și prin majorarea taxelor, va trebui continuată pentru echilibrarea bugetului, sau dacă francul trebuie devalorizat.

„Majoritatea voturilor obținute de d. Laval ar putea fi considerată ca un indiciu că numărul celor care sunt pentru o politică prudentă financiară scade, pe când al celor care susțin devalorizarea, este în creștere“, adaugă ziarul.

DAILY MAIL din 30 Noembrie consacră un articol de fond situației politice din Franța, spunând că d. Laval prin noua victorie obținută, față de curentul pentru devalorizarea francului, și-a arătat ferm hotărârea de a face tot ce-i stă în putință unui om de Stat, ca să apere francul.

„Prietenii păcii — scrie ziarul — privesc favorabil stabilizarea, dacă prin aceasta d. Laval va fi ușurat de greutățile interne și se va stabili în funcție, pentru că controlul pe care-l exereită, în politica externă, este un factor sănătos azi în Europa.

Presa germană.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 30 Noembrie publică un articol, intitulat: „Franța și Laval“, în care analizează situația politică și parlamentară actuală din Franța în legătură cu guvernul Laval. După ce arată nervozitatea și frământările, care domină viața parlamentară, accentuate și de apropierea alegerilor generale, ziarul ajunge la concluzia că d. Laval va stăpâni situația, deoarece toate grupările își dau seama de greutatea și seriozitatea nevoilor Franței.

„D. Laval e scotit ca un foarte abil om politic, cunoscător profund al dreptei și stânzei parlamentare, ca și al blocului socialist. Ca apropiat colaborator al mare-lui Clémenceau, în vremea războiului, a dobândit și stăpânirea de sine și curajul omului făcut pentru situații grele, pe care manevrele politice nu-l pot ușor arunca din șea.

„Franța n'are mulți oameni de talentul, de puterea de muncă și de rezistența d-lui Laval“, încheie ziarul german.

Presa evreiască din străinătate.

Ziarul HAINT din Varșovia cu data de 28 Noembrie, afirmă că situația cabinetului Laval este critică și constată:

„Treți probleme importante provoacă neliniște în Franța. In primul rând chestia decretelor-legi care apar fără întrerupere și de care guvernul Laval se folosește nu numai pentru echilibrarea bugetului, ci și pentru alte scopuri.

„Politica externă a nemulțumit opinia publică în urma slăbiciunii dovedite față de Italia. In sfârșit, Franța a ridicat împotriva ei. Anglia, față de care a rămas evasivă și chiar Italia care reproșează d-lui Laval că ar fi călcat înțelegerea cu privire la Abisinia.

„Nici față de Germania, politica externă a Franței nu este lămurită. Tratatul cu Sovietele n'a fost ratificat până astăzi, iar liniile generale în cazul unei agresiuni spre răsărit nu sunt fixate.

„Dacă mai adăugăm greutățile care nu încetează în urma avalanșei de legi fasciste, care pun în primejdie republica și democrația, ne dăm seama că guvernul Laval va scăpa cu greu de criză“.

DUPĂ RESTAURAREA MONARHIEI ÎN GRECIA

Presa franceză.

Ziarele franceze din 27 Noembrie se ocupă pe larg de situația politică din Grecia, după restaurarea monarhiei. Astfel LA LIBERTÉ crede că dată fiind violența luptelor politice și în special ostilitatea dintre d-nii Condylis și Tsaldaris, M. S. Regele George va avea nevoie să folosească o mare abilitate.

„Astăzi, continuă ziarul, puțină liniște și ordine ar face bine Greciei, a cărei situație economică nu este strălucită. Din nefericire, d. Condylis vrea dictatura, d. Tsaldaris vrea președinția consiliului de miniștri, iar d. Papanastasiu vrea republica. Regelui George îi va fi deci foarte greu să pună toată lumea de acord.

„Adevăratul „miracol grec“ va fi că Grecia să poată rezista exceselor de necrezut ale unei politici care o sfâșie, chiar din ziua proclamării independenței sale“.

Sub titlul: „Regele Greciei între partide“, LA RÉPUBLIQUE scrie între altele:

„De cincisprezece ani Grecia a fost desbinată de rivalitatea a două grupări: monarhiștii și republicanii. Răscoala venizelistă din primăvară și lovitura de forță a generalului Condylis din Octomvrie, au pus pentru timp îndelungat pe republicani afară din luptă. Dar, imediat după ce s'a ajuns la această stare de lucruri și înainte chiar ca plebiscitul în favoarea monarhiei să fi avut loc, monarhiștii ei înșiși, s'au despărțit în grupuri, tot atât de ostile și de violente cât erau odinioară regalii și republicanii.

„Deoparte este generalul Condylis. El a fost acel care a grăbit restaurarea monarhiei. El înțelege să euleagă fructele inițiativei sale și să se impună Regelui. După aceea, pentru a împiedica orice opoziție, ar practica maniera forte, care este dealfel, în temperamentul său militar. Alegeri? Poate le-ar admite. Dar cu condiția să le „facă“ așa cum a fost „făcut“ plebiscitul.

„În fața generalului Condylis se găsește d. Tsaldaris. El a reprimat răscoala venizelistă până la lovitura de forță a generalului Condylis. La ultimele alegeri, partidul său a obținut cele mai multe voturi. Monarhist, dar atașat legalității, el ar fi vrut ca țara să se pronunțe liber în chestiunea regimului. Fără îndoială că în această chestiune, el a reprezentat opinia majorității regalistilor. Poate chiar aceea a Regelui. Desigur că el ar putea cel mai bine să ralieze pe republicani la monarhie. De pe acum le-a dat dovada liberalismului său, pronunțându-se pentru o largă amnistie.

„Este adevărat că o parte din forțele sale au trecut la adversar și că împreună cu d. Tsaldaris, un anumit număr de Tsaldariști au făcut cauză comună cu generalul Condylis. Dar trebuie să notăm că în schimb d. Metaxas, odinioară, mult mai neînduplecat decât d. Tsaldaris, s'a raliat acum acestuia, din ostilitate față de ideile dictatoriale ale generalului Condylis.

„Cum se va orienta Regele între aceste grupuri opuse?

„Către dictatură cu d. Condylis? Acesta i-a redat Tro-nul. Și desigur că are în spatele său o mare parte din armată. Dar noului Rege nu-i prea place maniera forte.

„Atunci, monarhia constituțională, „democrația încoronată“, cu d. Tsaldaris? Regele pare că tinde spre a-

ceasta. Dar se poate teme de efectele amnistiei generale cerute de d. Tsaldaris și se poate teme de ciuda d-lui Condylis, dacă rivalul său direct capătă imediat puterea.

„Un minister de tranziție este o soluție posibilă. El ar avea ca sarcină să procedeze la viitoarele alegeri și să adune până atunci, cât mai multe grupări în jurul noului Rege. Fără îndoială, că noul Suveran ar voi să se orienteze în acest sens.

„Dar oare va găsi un om care să accepte această grea sarcină spre a o duce la bun sfârșit?“.

LE TEMPS scrie:

„Din punct de vedere politic, reînțoarcerea Regelui în plin entuziasm popular nu este suficientă pentru a lămurii definitiv situația. Aceasta rămâne turbure deoarece diferitele tendințe ale partidelor continuă să se afirme într'un mod, care nu este de natură a favoriza uniunea națională. Monarhia s'a restabilit în urma unui plebiscit organizat în condițiuni care pot fi discutate în urma inițiativei generalului Condylis și a unor șefi militari, desființând de fapt regimul republican. Rezultatele consultării poporului au dovedit totuși că doriunța națională era restaurarea monarhiei.

„Astăzi, când Regele se află la Atena, reînțoarcerea la regula constituțională, fără de care n'ar putea exista o uniune națională durabilă, se impune să se facă cu ordine și metodă. Toată lumea pare de acord asupra scopului care trebuie atins, dar părerile diferă în ceea ce privește mijloacele și procedura care trebuie urmată. Atunci când o țară a fost atât de profund tulburată de deslănțuirea pasiunilor politice, atunci când ani dearândul ea a fost pradă luptelor de partid, atunci când ea a cunoscut luptele fratricide și războiul civil, singurul fapt al restaurării monarhiei, rechemarea Regelui, nu este suficient să determine o miraculoasă liniștire a spiritelor și a inimilor. Și de o parte și de cealaltă subzistă resentimente, ură chiar, care trebuie atenuată, uzată, astfel încât spiritul național să poată învinge toate rivalitățile care au dus Grecia pe marginea prăpastiei.

„Aceasta va fi marea sarcină a Suveranului, o sarcină care nu va fi ușor de îndeplinit. Regele George al II-lea va trebui să aibă mult curaj moral și o mare stăpânire de sine, pentru a nu se lăsa atras de curentele potrivnice, care se afirmă la Atena.

„Primul lucru care se impune este formarea unui guvern care să aibă încrederea Regelui și încrederea țării și care să procedeze la noi alegeri generale, în condițiuni oferind toate garanțiile de sinceritate și expresiune a voinței populare.

„Anumite informațiuni de presă, care trebuiesc primite cu rezervă, atribuează Regelui intenția de a forma un guvern provizoriu cu caracter de cabinet de afaceri, al cărui șef va fi ales printre oamenii de Stat, care s'au ținut departe de luptele recente și care ar avea însășirea de a pregăti noi alegeri. Aceasta ar fi poate cea mai înțeleaptă și prudentă formulă, dar rămâne de văzut dacă diferitele grupări regaliste vor îngădui să se facă o asemenea experiență“.

JOURNAL DES DÉBATS, constată:

„Regele George al II-lea va avea de făcut o alegere foarte delicată. Toți șefii de partid îi vor recomanda, așa

se presupune, să îndepărteze pe generalul Condylis, care nu pare să fie omul politicii de înțelegere pe care suveranul dorește s'o practice. Un element favorabil este ralierea condițională a principalului partid republican, partidul liberal, al cărui șef, d. Venizelos, retras la Paris, a invitat pe toți prietenii săi să accepte monarhia, în cazul când Regele restabilește libertățile constituționale și acordă o amnistie tuturor persoanelor condamnate în urma mișcării din luna Martie. D. Sofulis, locțiitorul d-lui Venizelos la conducerea partidului liberal, a declarat că aceasta va fi atitudinea sa. Se crede în general că Regele George al II-lea va însărcina o personalitate cu un caracter mai puțin marcant, să formeze un minister fără culoare politică, având sarcina să pregătească alegerile. Dar aceasta nu este decât o ipoteză, de altminteri destul de verosimilă la prima vedere. „Regele nu va lua desigur nicio hotărâre, decât după ce se va consulta cu principalii oameni politici. Totuși, e probabil că el nu se va fi întors la Atena, fără să aibă câteva idei precise asupra celor mai bune mijloace de a săvârși opera de reconciliere pe care o anunța Mesajul său de ieri“.

D. Pertinax, în L'ECHO DE PARIS din 28 Noembrie, face un istoric al evenimentelor petrecute în Grecia din 1922 încoace. Apoi scrie următoarele în ceea ce privește preocupările viitoare ale noului Suveran:

„Regele va încerca să alunge pe generalul Condylis, omul care la 10 Octombrie s'a proclamat regent din propria-i autoritate, care, în ciuda cifrelor plebiscitului, nu poate înfăptui împăciuirea între grupările politice învrăjbite și nici pune capăt războiului civil.

„Modalitățile și întinderea amnistiei, revizuirea Constituției, alegerea unei noi Camere; acestea sunt punctele precise asupra cărora se deslănțue astăzi controversa.

„Regele va încerca, fără îndoială, constituirea unui cabinet de afaceri, adică un cabinet condus de o personalitate străină convulsivilor vechi și recente. Misiunea sa este de a reface unitatea națiunii compromisă de războiul dela 1914, de rivalitatea care a existat între Regele Constantin și d-l Venizelos“.

D. Wladimir d'Ormesson publică în LE FIGARO, din 30 Noembrie, un articol în care subliniază greutățile pe care le va întâmpina M. S. Regele George în Grecia. Redăm următoarele:

„Poziția Regelui George este astăzi foarte grea. Dar ea este și foarte puternică și mai ales impecabilă. Suveranul a refuzat întotdeauna să se întoarcă în Grecia, sub auspiciile unui om sau unui partid. Primele sale cuvinte către popor au fost cuvintele de împăciuire și de concordie. El n'a acceptat să vie în Grecia decât pentru a fi un pașnic și un arbitru pe deasupra partidelor. Evenimentele arată cât de indispensabilă este azi pentru Grecia această funcțiune regală, atât de bine concepută.

„Datoria națională a Grecilor este de a-și domina controversele și de a asculta pe regele lor“.

LE PETIT PARISIEN, cu aceeași dată, constată că actualmente în Grecia tocmai regaliștii sunt cei care împiedică liniștea în țară:

„Sunt anumiți regaliști intrasigenți, care au aproape aerul să reproșeze Regelui lor de a nu fi destul de regalist. Regele nu și-a ales încă primul-ministru. El n'a luat încă nicio decizie și regaliștii au și început să se agite și să manifesteze împotriva amnistiei, pe care Regele încă n'a decretat-o.

„Regele vrea să fie un Suveran pașnic și mediator. El vrea să domnească asupra întregului popor elen. El vrea să pue capăt discordiilor tragice care au desbinat țara.

„Desigur că lucrurile se vor aranja. Regele, care câștigă în fiecare clipă simpatii entuziaste în popor, va învinge aceste dificultăți“.

Presa engleză.

DAILY TELEGRAPH din 26 Noembrie publică un articol de fond cu privire la revenirea M. S. Regelui George pe Tronul Greciei, punând în evidență declarațiile conciliatorii făcute de Suveran în manifestul adresat poporului elen.

„Stabilitatea Greciei — scrie ziarul — este de o importanță așa de mare în politica răsăriteană a Mediteranei, încât numai pentru această singură considerațiune, deși mai sunt și altele foarte puternice, Marea Britanie este extrem de dornică ca Regele George să debuteze cu încredere și succes“.

MANCHESTER GUARDIAN din 27 Noembrie scrie că situația este critică pentru M. S. Regele George, care este animat de principii liberale și democratice, dar care întâlnește rezistență tocmai din partea generalului Condylis. „Acesta a guvernat și vrea să guverneze în viitor fără ca să-i pese de justiție, de libertate sau de constituție. Până acuma trebuie să i se acorde mult credit Regelui George, pentru atitudinea Sa atât de curajoasă“, încheie ziarul.

TIMES, NEWS CHRONICLE și alte ziare din 28 Noembrie relatează, conform telegramelor primite din Atena, situația tulbură la care a dat loc insistența M. S. Regelui George de a acorda o amnistie politică generală ca prim act al guvernării sale.

NEWS CHRONICLE adaugă:

„Când primul-ministru a ezitat să prezinte Regelui lista completă a celor amnistiați, Maiestatea Sa i-a arătat lămurit că are intenția a fi stăpânul situației, iar azi a trimis generalului ordinul de a-i supune spre semnare proiectul de lege al amnistiei“.

DAILY TELEGRAPH din 29 Noembrie publică un articol de fond asupra situației din Grecia, intitulat: „Rege sau dictator“, în care pune în evidență contrastul dintre ideile democratice ale M. S. Regelui George și procedurile dictatoriale ale generalului Condylis. Aduce elogiul Suveranului pentru atitudinea Sa hotărâtă în ce privește decretul general de amnistie și apoi adaugă:

„Regele George nu datorește nimic absolut generalului Condylis și asociaților săi. Ei au devenit regaliști, numai după ce s'au convins că poporul elen înclină spre monarhie.

„D. Condylis a luat o atitudine ostilă amnistiei, din cauză că se teme că ea ar putea aduce înapoi pe ofițerii venizeliști exilați, în locul cărora el pusese pe proprii săi aderenți“.

DAILY TELEGRAPH din 30 Noembrie află din Atena că rezistența generalului Condylis a fost înfrântă și că M. S. Regele George va încredința formarea guvernului profesorului Demerdjis.

„Acest guvern, căruia îi dorim reușită, va fi de nuanță neutră și fără culoare politică“, declară ziarul.

Presa elvețiană.

JOURNAL DE GENÈVE din 29 Noembrie 1935 consacra operei de pacificare a spiritelor în Grecia, întreprinsă de M. S. Regele George, următorul articol de fond:

„George I a fost Regele elenilor. Constantin I a fost un șef de partid. George II, chiar dela începutul reîntronării sale, reînnoește tradiția bunicului său. El proclamă o largă amnistie în favoarea răsvrațiților din primăvara trecută, și nu face excepție, nici pentru d. Venizelos, nici pentru generalul Plastiras.

„Acest gest care nu este lipsit de mărinimie inaugurează domnia Sa sub auspicii fericite. Regele va atrage astfel în jurul Tronului numeroase elemente devotate liberalismului, numeroși venizeliști desamăgiți care nu cer decât să reintre în favoare, numeroși republicani care nu sunt atât de republicani cât adversarii ai vechii politici de pe timpul Regelui Constantin.

„George II a sosit în Grecia pătruns de liberalismul britanic, respectuos față de drepturile adversarilor politici. Și s'a întâmplat tocmai pentru fericirea lui ca supușii săi să fie însuflețiți astăzi de spiritul de împăciuire, fără de care nu se poate vorbi de operă de pacificare. Să fie oare posibil? Să fi încetat chiar pentru o zi cearta între partide? De ce nu. Grecii astăzi ca și în antichitate sunt oameni care se pasionează pentru luptele politice. Cu cât aceste lupte au fost mai violente, cu atât mai mult, ei resimt nevoia unei împăciuri generale. Momentul era admirabil ales pentru o largă amnistie. Lucru curios, primele greutăți politice pe care Regele le întâmpină îi sunt pricinuite, nu de vechii săi adversari republicani, ci de protagoniștii restaurării monarhice:

„Trei oameni se găsesse astăzi pe primul plan al scenei politice: Condylis, Tsaldaris și Metaxas. Fiecare din ei a contribuit, în măsura sa, la restaurarea monarhiei. Cât a durat Republica, Metaxas a rămas fățiș șeful regalștilor. Tsaldaris, cu o răbdare la înălțimea scopului urmărit, după ce a recunoscut Republica, a acceptat să o guverneze pentru a pregăti gradual, terenul în favoarea monarhiei. Condylis, neastâmpărat peste măsură, a răsturnat prin forță pe Regele George II, în folosul Republicei, apoi a înfrânt prin violență pe republicanii lui Venizelos în numele republicii pentru ca puțin timp după aceea să răstoarne tot prin violență pe regalistul Tsaldaris, în numele monarhiei.

„Tsaldaris nu i-a iertat aceasta. El s'a împăcat cu Metaxas, care în timpul când era la putere îi crease grave dificultăți. Uniți ei se simt destul de tari pentru a se împotrivi lui Condylis. Dar acesta rezistă. El nu vrea să piardă beneficiul revirimentului său politic. El așteaptă răsplata faptei sale. Dar Tsaldaris și Metaxas, care cred că Regele George II este pătruns de idei britanice, insistă asupra faptului, că dispunând de majorități în Cameră, lor urmează a li se încredința misiunea de a prezida la viitoarele alegeri.

„Pus în alternativa de a nemulțumi pe unul sau de a supăra pe alții, Regele George II nu se va adresa oare unui om de Stat a cărui retragere provizorie din arena politică s'a conferit o nouă virginitate? Se va hotărî Regele să constituie un ministru de afaceri până în ziua când corpul electoral va da noi indicațiuni?

„Se spune că Suveranul prețuește, dându-le o deosebită atenție, sfaturilor d-lui Streit, fostul ministru de externe al Regelui Constantin...

„Impăciuire elenică, da; dar o împăciuire care poate fi preludiul a noi lupte, a noi turburări: stabilitatea în Grecia n'a durat nicio dată, mai mult de câteva săptămâni“.

Presa bulgară.

LA BULGARIE din 29 Noembrie subliniază reîntoarcerea triumfală a M. S. Regelui George al II-lea, reîntoarcere care — scrie ziarul — marchează restaurarea definitivă a monarhiei în Grecia.

„In mesaj Suveranul a afirmat dorința sa de ameliorare morală și materială a țării, făgăduind să uite trecutul și asigurând egalitate și dreptate absolută pentru toți. Primul său gest a fost amnistia generală a provocatorilor rebeliunii din Martie trecut.

„Atitudinea Regelui George al II-lea este cea mai bună garanție că poporul grec va ști să lupte alături de El, împotriva dificultăților interne și că Grecia își va regăsi liniștea de care are atâtă nevoie pentru a putea duce la bun sfârșit opera de reconstruire întreprinsă de conducătorii ei.

„Situația politică internă este însă cam confuză. Condițiunile politice sunt complicate din cauza diviziunii extreme din însăși partidele regaliste. Regele George al II-lea va trebui să caute soluținarea crizei, conform intereselor patriei sale. Totuși dorința sa de a face o operă de conciliere, neținând seama de trecut, este cea mai bună dovadă că este convins de necesitatea de a sfârși odată cu neînțelegerile dintre partide și că vrea să asigure domnia înțelegerii și păcii în sânul națiunii elene, care, conștientă de interesul general, sprijină din toate forțele opera de liniștire și de împăciuire, care singură poate contribui la restabilirea și ridicarea Greciei“.

Presa greacă.

Ziarele din 1 Decembrie subliniază impresia excelentă pe care a făcut-o în opinia publică constituirea noului guvern.

Ziarele KATHIMERINI, PROIA și VRADINI relevă necesitatea ca toți factorii politici și întreaga populație a țării să ajute pe Suveran în sarcina Sa.

Ziarul republican ELEFTERON VIMA și cele independente ESTIA și AKROPOLIS aprobă soluția dată de Regele George crizei ministeriale.

„Trebuie să declarăm dela început, scrie ELEFTERON VIMA, că opinia publică întregă acceptă această soluție cu bucurie și cu un sentiment de ușurare“. Ziarul aprobă soluțiunea ce s'a dat problemei amnistiei.

ESTIA, mare organ independent de seară, relevă alcătuirea guvernului din personalități care se bucură de stima generală și exprimă urarea ca guvernul să nu rămână numai un „guvern de serviciu“, ci să hotărască asupra unor chestiuni importante, pe care numai acest guvern le poate rezolva, conform cu interesele țării, deoarece el este compus din personalități care au rămas și vor rămâne în afară de luptele politice.

Organul liberal PATRIS observă că succesul sfortării regale este cu atât mai important, cu cât Suveranul a trebuit să dea o luptă pentru a-l obține.

Organul venizelist HIMERISIOS KIRIX relevă și el curajul de care Regele a făcut dovadă, dând crizei soluția pe care a crezut-o de cuvânt.

Celelalte ziare exprimă convingerea că amnistia va face ca trecutul să fie uitat.

HELLINISMOS spune că tot poporul dorește împăcarea oamenilor politici, dar că o mare parte din popor cere ca în viitor să participe la viața politică numai oameni de o valoare morală indiscutabilă.

Intr'un articol de fond, același ziar, care, se știe, a dus timp de trei ani o luptă foarte activă în favoarea Restaurării Monarhiei, declară că, după realizarea acestui istoric eveniment împlinit prin voința poporului elen, nu mai poate fi vorba de o luptă sau de o campanie în folosul actualului regim. „Legătura dintre popor și Rege, nu mai are nevoie de intermediar. In consecință, întemeietorii ziarului „HELLINISMOS reintră în viață privată cu sentimentul profund, de a fi dus o frumoasă luptă“, conchide articolul.

Ziarele din 3 Decembrie continuă să preamărească opera împăciuitoare a Suveranului, care a acordat o largă amnistie politică.

Ziarul liberal NEOS KOSMOS scrie că datoria tuturor grecilor este să înfrângă toate rivalitățile din trecut și să ajute sincer la eforturile de pacificare a țării.

Organul venizelist HIMERISIOS KYRIS spune:

„Grație gestului făcut de Suveran și răspunsului dat de d. Venizelos, Grecia reintră pe calea împăciuirii cu cele mai frumoase speranțe“.

Ziarul republican-independent ACROPOLIS scrie:

„Astăzi drapelul alb fâlfâie pe închisorile politice. Cei care au beneficiat de amnistie și de grațiere trebuie să devină luptători și muncitori în ajutorul operei de înfrățire. Ei trebuie să facă astăzi marea și ultima lor revoluție: să nimicească din inima lor orice legătură cu ideea de partid, cu patimile și cu tendințele ei incendiare. Grecia, patria comună față de care toți, rând pe rând, am săvârșit greșeli și pe care toți am însângerat-o, nu ne cere decât puțină liniște“.

Alt organ republican, ATHINAÏKA declară:

„Rebelii amnistiați care ies astăzi din închisori, au datoria să arate că apreciază ca și ceilalți greci, liniștea și reculegerea de care poporul elen are nevoie. Ei trebuie să se conformeze recomandării de împăciuire pe care le-a făcut-o astăzi d. Venizelos, fostul lor șef în timpul mișcării revoluționare. După cum l-au ascultat atunci pentru a aduce catastrofa, așa să-l asculte și astăzi, pentru a readuce buna înțelegere“.

KATHIMERINI, organ populist, subliniază:

„Dacă generozitatea Regelui a acordat amnistie rebelilor din Martie, nimeni nu poate, totuși, să uite turburarea, catastrofa și sângele vărsat de care ei s'au făcut vinovați atunci. Grație gestului generos al Regelui, ne-am împăcat, dar nu este drept ca oamenii care la 1 Martie voiau să ucidă pe toți adversarii lor într'o singură noapte, să reînceapă astăzi a fi impertinenți și provocatori“.

PROIA, alt organ populist, socotește că declarația d-lui Gonatas și a celorlalți senatori și deputați, eliberați odată cu el, este deplasată și e departe de a se acorda cu spiritul împăciunitor al măsurilor de grație care le-au redat libertatea.

Presă germană.

KÖLNISCHE ZEITUNG din 30 Noembrie, vorbind de situația politică din Grecia, după restaurație, spune că M. S. Regele George a fost nevoit să netezească asperitățile dintre republicani și monarhiști, recurgând la amnistia politică și la un guvern neutru de tranziție până la alegerile hotărâte în Ianuarie, după care Grecia își va relua viața normală constituțională; sacrificând până atunci prietenii puternici monarhiste, ca ale generalului Condylis și partizanilor acestuia și temperând împotrivrile republicane ale d-lui Venizelos și partizanilor săi sau manevrele politice ale d-lui Tsaldaris.

PACTUL FRANCO-SOVIETIC

Presă franceză.

In L'ORDRE din 29 Noembrie, d. Emile Buré, publică un articol de fond asupra necesității ratificării de către Cameră a pactului franco-sovietic.

D. Buré susține că alianța Sovietelor este de deosebit interes pentru Franța.

„Politica externă a ziarului nostru — scrie d-sa — nu s'a schimbat și nu se va schimba. Ea urmărește scopul de a grupa în jurul Franței, toate națiunile al căror interes politic permanent este solidar cu al ei. Rusia este una dintre aceste națiuni, iar guvernul nostru are datoria de a contracta cu guvernul dela Moscova o căsătorie de interese.

„In definitiv, guvernul d-lui Stalin nu cere guvernului d-lui Pierre Laval să menajeze pe comuniștii francezi! Ca francez, ca patriot, în trecut, Anatole France era

partizan al apropierei franco-sovietică, indispensabilă securității celor două țări contractante; tot ca francez, ca patriot, eu Emile Buré, salut, azi, acordul franco-rus“.

Tot în legătură cu ratificarea parlamentară a pactului franco-sovietic, ziarul LA RÉPUBLIQUE din 1 Decembrie publică un articol, în care, scrie, între altele, răspunzând d-lui Emile Buré:

„Acest important eveniment în istoria diplomatică de după războiu, impune unele comentarii.

„In momentul când unele grupări ale opiniei publice franceze, într'o dilemă cu totul prea simplistă, se întreabă: Berlin sau Moscova?, noi vom răspunde, că acest acord de neagresiune și de asistență mutuală, confirmă răspunsul nostru: Înainte de toate, securitatea franceză și Societatea Națiunilor.

„Dacă Uniunea Sovietelor, cu imensul ei potențial și cu voință de înțelegere europeană de care dă azi atâtea probe, a fost chemată cea dintâiu să încheie cu noi acest tratat, dacă Parisul întințe mai întâiu mâna Moscovei, acest gest nu e îndreptat împotriva Berlinului, ci în favoarea păcii.

„Acest pact se înscrie în linia întregii politici franceze. El formează urmarea logică a operii pecetluită de Briand.

„Numai considerațiuni deplasate de politică internă contrarii intereselor Franței, ar putea inspira opoziția pe care unele cercuri o manifestă față de apropierea franco-rusă.

„Pare că d. Emile René nu pune exact problema, oferindu-ne această dilemă neașteptată: „Trebuie să optăm între politica lui Delcassé și aceea a lui Jaurès“. Dacă am accepta o opțiune retrospectivă, am spune că politica d-lui Caillaux este politica noastră, și că aceasta se apropie mai mult de politica lui Jaurès decât de aceea a lui Delcassé.

„Prin această politică, nicio încercuire a Germaniei, nicio alianță împotriva ei, ci, un sistem de securitate colectivă, la care toate țările, împreună cu Germania, pot adera. Pactul franco-sovietic n'are nimic în el, care ar putea contrazice această poziție. El constituie pentru ambele țări o garanție mutuală, că sunt cu totul dispuse să-l extindă și la alte națiuni doritoare de pace. El consacra o prietenie care nu poate fi decât rodnică și din punct de vedere economic, prin strângerea relațiilor comerciale dintre Franța și „Uniunea Sovietelor“.

D. Emil Buré publică un articol în L'ORDRE din 2 Decembrie, articol în care pledează în favoarea alianței franco-sovietice:

„Indiferent de regimul intern din Rusia, astăzi ca și ieri, interesul politic al Franței și al Rusiei este să se alieze pentru a stăvili războinica și devoranta Germania.

„Pentru mine, nu mai există nicio îndoială că Germania ar ataca Rusia și dacă în Franța ar exista un guvern vrednic de acest nume, el nu va repeta în niciun caz greșala lui Napoleon al III-lea, rămânând inactiv. Dealtfel, dacă guvernul francez ar ezita să intervină, agresorul însuși l-ar sili să iasă din această ezitare, atacând pe aliata noastră Cehoslovația.

„Rarii idealisti și oameni politici francezi ostili alianței cu Rusia nu vor putea spune niciodată despre Rusia

Sovietică atâta rău cât au spus odinioară țariștii despre Franța, cu care, totuși acei țariști au crezut că este indispensabil să se alieze. Alianța cu Rusia este necesară Franței, atât din punct de vedere politic, cât și din punct de vedere militar.

Un fapt este sigur: Germania după ce ar învinge Rusia, ar fi stăpână pe întreaga Europă și ar reduce Franța la rolul de țară vasală. Se impune deci să fim tari, și nenorocirea de astăzi ne va servi totuși la ceva: d. Mussolini, prin războiul său din Abisinia, a readus Anglia în Europa; cu concursul ei și al Micii Înțelegeri — în sfârșit înarmată — Franța și Rusia nu se vor teme de Germania.

„Dar Franța va mai avea de partea ei și Turcia, grație mai ales d-lui Titulescu, care a realizat înțelegerea Balcanică. Prin legăturile strânse pe care le-a creat între Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, d. Titulescu a apropiat Turcia de țara noastră.

„In consecință, politica de izolare ar fi nefastă Franței, iar acordul franco-rus trebuie adâncit“.

L'ACTION FRANÇAISE din 30 Noembrie, examinând sub semnătura d-lui Jacques Bainville, foloasele și neajunsurile care ar rezulta pentru Franța, în urma unei înțelegeri diplomatice și militare cu Uniunea Sovietelor, scrie:

„Cel mai serios din argumentele favorabile este că țările Micii Înțelegeri ar fi în caz de război aprovizionate de ruși. Să fie într'adevăr, capacitatea de producție și de transport a administrației comuniste atât de mare?

„Cât despre concursul armatei roșii, el pare problematic, iar perspectiva nu surăde țărilor interesate. D. George Brătianu se întreaba deunăzi, ce s'ar întâmpla în ziua când România ar primi soldați bolșevici pe teritoriul ei.

„Cât despre Franța, ceea ce importă înainte de toate, este de a ști până la ce punct este legată și expusă prin faptul unei alianțe cu Moscova“.

„D. Bainville este de părere că actualul regim din Rusia Sovietelor nu ar da Franței garanțiile pe care i le dădea Rusia Țarilor.

„Pe de altă parte, atât Reichul, cât și Moscova, ar fi încântați — continuă autorul articolului — să ne atragă în orbita lor. Nimeni nu știe însă unde ar putea fi duși deținătorii unei puteri atât de anormale ca aceia a d-lor Hitler și Stalin. Cel mai bun lucru ar fi ca Franța să se țină la o egală distanță de acești primejdioși meteori“.